

τοῦ ἀνδραδέλφου, ὁ νέος πρίγκιψ τῶν Γάλλων αὐδολῶς ἠγοχλείτο ὑπὸ τῆς τύφως τοῦ συνειδότος.

Ἄλλὰ μετὰ ταῦτα ἡ συνειδήσις του ἐπανέστη καὶ τῷ παρρωσιάζθη ὑπὸ μορφήν νεάνιδος, ἐκθάμβου καλλονῆς, διαλάμποντος πνεύματος, καὶ μαγευτικῶν χαρίτων. Οἱ τρόποι τῆς Ἄννης Βολένης εἶχον θέλγητρα ἰδιάζοντα ὡς πρὸς τὰς ἄλλας ἀγγλίδας. Τὰ δὲ θέλγητρα ταῦτα εἶχε προσκτήσει εἰς τὴν φιλοφρονεστέραν καὶ μεγαλοπρεπεστέραν τῆς Εὐρώπης αὐλήν. Ὁ Ἐρρίκος ἤρξατο αὐτῆς μέχρι παραφορᾶς. . . ἡ δὲ παραφορὰ αὕτη ἦτο φρικώδης ὡς εἶναι ὁ βροχυθμός τοῦ ἰγρίου ὅτε κράζει τὴν σύντροφόν του.

Ἡ Ἄννα δὲν ἤθέλησε νὰ γενῆ παλλακίς τοῦ βασιλέως, ὁρθῶς σκεπτομένη, ὅτι ὅσον ἡ ἀτιμία κεῖται ὑψηλά, τόσον καθίσταται ὀρατὴ μακρόθεν.

— Κατάγομαι ἐξ εὐγενούς οἰκογενείας, καὶ δύναμαι νὰ γενῶ σύζυγός σου, εἶπε ἡ Βολένη πρὸς τὸν Ἐρρίκον. Ἐὰν ἀληθεύει, ὡς λέγεις, ὅτι ὁ γάμος σου εἶναι ἄκυρος, ζήτησον τὴν διάζυξιν, καὶ ἐγὼ εἶμαι ἰδική σου.

Ἡ λέξις αὕτη ἐπροσφράγισε τὴν καταδικὴν τῆς δυστυχούς γυναικός, ἥτις δὲν ἤγαπᾶτο πλέον. Ὁ Ἐρρίκος διέταξε τὸν Καρδινάλιον Βολσέτην, τότε εὐνοϊκὸν αὐτοῦ καὶ πρωθυπουργόν, νὰ γράψῃ εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Ῥώμης καὶ νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Πάπα ἀποφασίαν ἄκυροῦσαν τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς Αἰκατερίνης τῆς Ἀραγωνός. Πρὸς περαιοῖσιν δὲ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐστάλη εἰς Ῥώμην ὁ Κνίγθης, ἀρχιγραμματεὺς τοῦ Ἐρρίκου.

Ἡ ἐποχὴ ἐφάνετο εὖνους. Κλήμης ὁ Ζ' ἐκάθητο τότε ἐπὶ τοῦ ἁγίου θρόνου. Ἀναπαύσιμος καὶ δειλός, ἐφοβᾶτο πρὸς πάντων τὸν Κάρολον Πέμπτον, τοῦ ὁποίου ἦτο σχεδὸν αἰχμάλωτος, καὶ ὅστις, ὡς ἀνεπιβόη τῆς Αἰκατερίνης, ὤρριτε νὰ τὴν προστατεύσῃ τοῦλάχιστον ἀπὸ φιλομυϊαν. Ὁ Πάπας ἀπέφυγε ἐπὶ πολλὸ τοῦ νὰ δώσῃ ἀπάντησιν ὀριστικὴν. Τέλος, βιασθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ὅστις, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ὅσον ἠνόητος τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας τόσον εἰμίσει τὸν ἀδελφόν του, βασιλέα τῆς Ἰσπανίας, ὁ παναγιώτατος, καὶ τοι αἰχμάλωτος τοῦ βασιλέως, ἐχορήγησεν εἰς τὸν Ἐρρίκον ὅτι ἐξήτει, δηλ. ἀνεγνώρισεν, ὅτι Ἰούλιος Β' δὲν εἶχε τὴν ἰσχύον νὰ ἐκδώσῃ διάταγμα ἐπιτρέπον τὸν γάμον μετὰ τῆς Αἰκατερίνης καὶ τοῦ Ἐρρίκου. Τὸ ἀναμάρτητον τῶν Παπῶν προσεβάλετο καιρίως διὰ τούτου. Ἄλλ' ὅμως ἡ θέσις Κλήμεντος τοῦ Ζ' ἦτο τότε δεινὴ, καὶ εἶχε μαγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς διαγωγῆς. Τὸ γεγονός ὅπερ ὁ Κλήμης περιπαθῶς ἐπιθυμεί ἦτο ἡ ἀποκατάστασις τοῦ οἴκου του ἐν Φλωρεντίᾳ, καὶ ἐτέκπετο, ὅτι μόνος ὁ αὐτοκράτωρ ἐξ ὅλων τῶν κυριαρχῶν τῆς Εὐρώπης ἦτο ἱκανὸς νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ποθοῦμένον του. Ἡ σκέψις αὕτη, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἐγκατέλιπεν, ὑπῆρξεν αἰτία τοῦ μακροχρονίου διαφορισμοῦ τῆς διαγωγῆς του.

Ἡ Ἄννα Βολένη, ἐν τῷ διαστήματι, τούτῳ εἶχεν, ὡς λέγουσι, κρυφίως νυμφευθῆ τὸν βασιλέα, καὶ τούτου ἀπόδειξις εἶναι ἡ μεγάλη αὐτῆς ἐνεργητικότης περὶ τὰ μέγα, δι' ἃν παρῶτρυνε τὴν ἐνεργειαν τοῦ Καρδιναλλίου Βολσέτη καὶ τοῦ Στεφάνου Γαρβίνου, γραμματέως τοῦ καρδιναλλίου. Ἰδοῦ ἐπιστολὴν κατὰ γράμμα μετενε-

χθεῖσα, ἣν ἡ Ἄννα ἐγράψε πρὸς τὸν καρδινάλιον καθ' ἣν ἐποχὴν λοιμὸς ἐνακτῆσας εἰς Λονδίνον εἶχεν ἀναγκάσει τὸν βασιλέα νὰ ἐγκαταλείψῃ μετ' αὐτῆς τὴν πόλιν καὶ ν' ἀποσυρθῇ εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπου διέμενον ἀμφότεροι. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη καταδεικνύει πρὸς τοὺς ἄλλοις τὸ πνεῦμα καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς Ἄννης. Φέρει ἡμερομηνίαν 22 Μαΐου 1528.

• Μιλόρδε,

»Σὰς παρακαλῶ ταπεινῶς νὰ μοὶ συγχωρήσῃτε τὴν τόλμην, τὴν ὁποίαν λαμβάνω νὰ διακόψω τὰς σπουδαίας σας ἐργασίας δι' ἐπιστολῆς οὐχὶ τόσον ἐσκεμμένως καὶ ἐντέχνως γεγραμμένης. Ἀλλὰ πρέπει νὰ σὰς ἐκφράσω τὴν χαρὰν μου διὰ τὴν καλὴν ὑγίαν τῆς ὁποίας μανθάνω ὅτι χαίρετε ἐν τῷ μέσω τσοσούτων δεινῶν. Δὲν δύναμαι ἄλλο ἢ νὰ δέομαι τοῦ Θεοῦ νὰ σὰς διατηρῇ εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ὅπως ἐκπληρώσω διὰ τῆς εὐγνωμοσύνης ὅτι σὰς χρεωστῶ, διότι εἶμαι πληροφρημένη, μιλόρδε, διὰ τὰ καλὰ αἰσθήματα τὰ ὁποῖα τρέφετε ὑπὲρ ἐμοῦ, καὶ διὰ τὴν μεγάλην φροντίδα τῆς ὁποίας ἐλάβετε ὑπὲρ τῶν συμφερόντων, καὶ ἥτις δὲν σὰς ἀφίνει ν' ἀναπαυθῆτε οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκτα. Τὴν καλοσύνην σας, μιλόρδε, δὲν δύναμαι ἄλλως ν' ἀνταμείψω εἰμὴ διὰ φιλίας ἰδιαζούσης πρὸς ὑμᾶς, τὸν ὁποῖον ὑπὲρ πάντα ἄλλον θέλω ἀγαπήσει εἰς τὸν κόσμον μετὰ τὸν βασιλέα... Εὐρίσκομαι ἐν τούτοις, μιλόρδε, εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν διὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ ἐξάρχου, πεπεισμένη οὖσα ὅτι θέλει εἶσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ, καθότι ὑμεῖς θέλετε τὸν ἐξαποστείλει. Γνωρίζω ὡς πρὸς τούτο τοῦ σκοπού σας. Γνωρίζω ὅτι καὶ ὑμεῖς εἰσθε ἐπίσης ἀνυπόμονος, καὶ ὅτι ἡ ἀνυπομονή σας δὲν θέλει παύσει εἰμὴ ἀφοῦ τὰ πράγματα λάθωσι καλὸν πέρας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπομείνωμεν καὶ νὰ ἐλπίζωμεν διηνεκῶς εἰς τὸν Θεόν.»

» Ἀναμένουσα, εἰμι,

» Μιλόρδε

» ὑποκλινοσάτη καὶ εὐπειθεσάτη δούλη

» Ἄννα Βολένη.»

Κάτω δὲ τῆς ἐπιστολῆς ὁ βασιλεὺς εἶχε προσθέσει ῥιδοχειρῶς.

Ἡ γράφουσα πρὸς ὑμᾶς ἔ' ἀνωτέρω ἐπιμένει νὰ προσθέσω αὐτὰς τὰς ὀλίγας λέξεις. Ἄλλ' ὅσον ὀλίγαι καὶ ἂν σὰς φανῶσι, ἐκλάβετε τὰς ὡς ἐκ καλῆς καρδίας καὶ ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλίας μου καὶ τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ μάθω ὅτι ἡ πανώλης σὰς ἐσεβάσθη. . . Ἡμεῖς εὐρισκόμεθα ἐδῶ εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν μὴ μαθόντες ἀκόμη ὅτι ὁ ἐξάρχος μέλλει νὰ ἔλθῃ. Ἄλλ' ἀφοσιούμαι εἰς τὴν φροντίδα σας καὶ εἰς τὴν καλοκάγαδιαν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Ὑψίστου. Οὐδὲν ἄλλο ἔχω νὰ σὰς εἶπω πρὸς τὸ παρόν. Τὸ μόνον πρᾶγμα ὅπερ θέλω νὰ προσθέσω εἶναι τὸ νὰ σὰς εὐχηθῶ πάνταν εὐημερίαν, ἣν ἐπιθυμεί δι' ὑμᾶς ὁ γράφων σας ταῦτα, καὶ ὅστις εἶναι βασιλεὺς σας καὶ καλὸς φίλος.»

• Ἐρρίκος •

Ἄπομακρυθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐνεκα τῆς ἐπιδημίας οὐδεμίαν εἶχεν ἐκδόσει διάταγην ὅπως ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνα ἐγκαταλείψῃ τὸ Λονδίνον, καὶ οὕτως ἐμεινεν